

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

листопад 2016 – січень 2017

Інформаційний бюлетень Програми USAID «Нове правосуддя»

Новини у сфері законодавства та верховенства права

Набрав чинності Закон України «Про Вищу раду правосуддя»

5 січня 2017 року набрав чинності Закон України «Про Вищу раду правосуддя» (реєстраційний номер 1798-VIII), розроблений Радою з питань судової реформи і прийнятий Верховною Радою 21 грудня 2016 року. Мета закону – створити правове поле для Вищої ради правосуддя (ВРП) як нової установи з новою структурою та обсягом повноважень відповідно до міжнародних та європейських стандартів як це передбачено змінами до Конституції від 2 червня 2016 року. Прийнятий закон визначає ВРП як колегіальний конституційний орган, члени якого працюють на постійній основі та який здійснює судове врядування з метою забезпечення суддівської незалежності, належного функціонування судової системи, формування високопрофесійного суддівського корпусу та забезпечення дотримання суддями й прокурорами правил професійної поведінки. Закон також передбачає правила та процедури для ВРП щодо її компетенцій, а також визначає структуру ВРП й Секретаріату. Згідно з новими положеннями закону, ВРП складатиметься з 21 члена, більшість з яких будуть судді, обрані своїми колегами на З'їзді суддів. Програма USAID «Нове правосуддя» продовжить надавати підтримку впровадженню закону, зосередивши особливу увагу на визначенні можливих недоліків та невідповідностей, які можуть завадити належній роботі ВРП. Крім того, програма USAID співпрацюватиме з ключовими зацікавленими сторонами заради забезпечення участі громадськості у діяльності ВРП задля підтримки принципів верховенства права та суддівської незалежності.

Вища кваліфікаційна комісія суддів проводить добір кандидатів на посади суддів Верховного Суду

7 листопада 2016 року Вища кваліфікаційна комісія суддів (ВККС) оголосила конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів у касаційних судах Верховного Суду. З 9 по 25 листопада 2016 року всі зацікавлені особи повідомили Комісію про свої наміри взяти участь у конкурсі шляхом заповнення спеціальної форми на офіційному сайті ВККС та призначивши день і час подання документів. У результаті, 1 436 кандидатів подали заяви до ВККС про свої наміри взяти участь у конкурсі на посади у Верховному Суді. З 17 листопада до 9 грудня 2016 року ВККС прийняла документи від 846 заявників, які подали свої повідомлення в електронному вигляді. За результатами трьох засідань Комісії 5, 13 та 20 грудня ВККС розглянула документи усіх 846 кандидатів та допустила до участі в конкурсі 653 кандидати, відмовивши 193. 69% кандидатів є суддями, 12.5% - науковцями, 11% - правниками та 7.5% - кандидатами із сукупним стажем роботи за фахом у зазначених сферах. 32.3% кандидатів з 653 подали документи для участі в конкурсі на зайняття вакантних посад суддів в Касаційному цивільному суді Верховного Суду, 28.3% кандидатів – в Касаційному кримінальному суді, 20.5% кандидатів – в Касаційному господарському суді та 18.8% кандидатів – в Касаційному адміністративному суді. 230 кандидатів з 653 – жінки та 423 – чоловіки. Після проведення спецперевірки кандидатів ВККС проведе анонімне тестування 16 лютого, а 21 лютого кандидати виконуватимуть практичне завдання. 20 січня 2017 року ВККС на своєму офіційному веб-сайті оприлюднила перелік тестових завдань для анонімного тестування <http://www.vkksu.gov.ua/ua/news/tiestowi-zapitannia-dlia-konkursu-do-wierchownogo-sudu1/>.

Новини Програми USAID «Нове правосуддя»

Програма USAID «Нове правосуддя» та проект USAID «Навчальні програми професійного зростання» підтримали навчальну поїздку до спеціалізованого антикорупційного суду Словаччини

6-13 листопада 2016 року Програма USAID «Нове правосуддя» у співпраці з програмою «Навчальні програми професійного зростання» провели навчальну поїздку до Братислави (Словацька Республіка), присвячену темі «Спеціалізовані антикорупційні суди як інструмент удосконалення підзвітності судової системи та доступності правосуддя». Головною метою навчальної поїздки було ознайомлення з досвідом та найкращими практиками, які застосовуються в Словаччині та можуть бути запроваджені в Україні. Українська делегація, до складу якої входили члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Ради суддів, представники Парламенту, Міністерства юстиції та громадські активісти, відвідала Спеціалізований кримінальний суд Братислави, Верховний Суд Словацької Республіки, Офіс спеціального прокурора, Національне кримінальне агентство, Міністерство юстиції, неурядові організації, які працюють у сфері судової реформи та боротьби з корупцією та спеціалізовані ЗМІ. Учасники розробили рекомендації щодо створення

Учасники навчальної поїздки до Словаччини 6-13 листопада 2016 року. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

належної та збалансованої законодавчої бази для антикорупційних судів в Україні. Серед них: (1) створювати антикорупційний суд в рамках комплексної та сталої антикорупційної стратегії уряду; (2) чітко визначити юрисдикцію антикорупційного суду, зосереджуючи увагу на корупційних справах щодо високопосадовців; (3) забезпечити підсудність, що поширюється на всю територію держави, аби унеможливити вплив та втручання в корупційні справи на місцевому та регіональному рівнях; (4) рішення слідчих та прокурорів правоохоронних органів повинні бути відкритими та доступними, з відповідним дотриманням конфіденційності; та (5) уникати

залежності слідчих від загальної структури правоохоронного органу – вони повинні бути спеціалізовані і незалежні. Ця навчальна поїздка є одним із низки заходів Програми USAID «Нове правосуддя» з підтримки створення антикорупційних судів в Україні, включно з визначенням та перекладом порівняльних міжнародних документів та звітів, залученням експертів, координацією зусиль донорів з використання ресурсів та проведення зустрічей на дану тематику. Серед майбутніх заходів за цим напрямом – регіональні обговорення з питань антикорупційних судів навесні та круглий стіл з експертного обговорення в Києві, запланований на 3 березня 2017 року.

Вінницький регіональний судовий форум з впровадження в Україні інструментів електронного правосуддя

10-11 листопада 2016 року, Програма USAID «Нове правосуддя» спільно з проектом ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та Асоціацією правників України надали підтримку Асоціації розвитку суддівського самоврядування України у проведенні Вінницького регіонального судового форуму. У форумі взяли участь керівники Вищої ради правосуддя, Ради суддів, Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Державної судової адміністрації, Адміністрації Президента України, судді, адвокати та журналісти з Вінниці та інших регіонів країни для обговорення судової реформи загалом та впровадження електронного правосуддя в Україні. Говорячи про необхідність стратегічного планування та подальшого розвитку політики судової влади в цій сфері, представники судів, які впровадили пілотні проекти з електронного суду, поділилися результатами своєї роботи. Вони звернули увагу на фінансові та економічні переваги таких проектів, а також

суттєве скорочення тривалості судових проваджень. Результатом форуму стало поглиблення розуміння суддями концепції електронного правосуддя та їхньої ролі у підвищенні ефективності роботи суду заради кращого захисту прав громадян.

Презентовано Коментар до Кодексу суддівської етики

17 листопада 2016 року Рада суддів України (PCY) за підтримки Програми USAID «Нове правосуддя» презентувала [Коментар до Кодексу суддівської етики](#) представникам Вищої ради правосуддя (ВРП), Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС), PCY, Державної судової адміністрації, Національної школи суддів, Громадської ради доброчесності, суддям, адвокатам, журналістам, юристам та науковцям. Розроблений робочою групою PCY за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя», Коментар тлумачить положення Кодексу суддівської етики задля їх однакового застосування суддями та судовими установами. Під час презентації члени ВРП, ВККС та PCY обговорили важливість застосування єдиного підходу до питань, пов'язаних із суддівською етикою усіма судовими установами при виконанні своїх функцій. Програма USAID «Нове правосуддя» включить Коментар до майбутніх тренінгових заходів для суддів та кандидатів на посади суддів.

Заступниця керівника Програми USAID «Нове правосуддя» Наталія Петрова під час презентації Коментаря до Кодексу суддівської етики 17 листопада 2016 року в Києві. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

Програма USAID «Нове правосуддя» спільно з Норвезькою місією радників з питань верховенства права в Україні провели навчальну поїздку «Досвід впровадження інструментів електронного судочинства у судовій системі Боснії і Герцеговини»

20-23 листопада 2016 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно з Норвезькою місією радників з питань верховенства права в Україні (NORLAU) провели навчально-ознайомчий візит «Досвід впровадження інструментів електронного судочинства у судовій системі Боснії і Герцеговини». Серед членів делегації були представники Вищої ради правосуддя, а також судді та працівники апарату Київського районного суду м. Одеси (на базі якого проводився пілотний проект «Електронний суд»).

Члени української делегації знайомляться з роботою електронної системи діловодства в районному суді м. Мостар Боснії і Герцеговини, 21 листопада 2016 року. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

Разом вони детально вивчили технології щодо електронного судочинства, які наразі існують в Боснії і Герцеговині та використовуються в роботі інституцій сфери юстиції, в тому числі електронне діловодство, управління якістю роботи, статистичну звітність, а також віддалений доступ до матеріалів справи та комунікацію.

Під час навчального візиту делегати дізналися про функції судових інституцій у Боснії і Герцеговині щодо адміністративного управління, ознайомившись з програмним забезпеченням, що використовується в районних та апеляційному судах міста Мостар і було розроблене за підтримки USAID та уряду Норвегії. Члени української

делегатії були вражені єдиною системою діловодства, яка використовується всіма судами і судовими установами в Боснії і Герцеговині, зазначивши, що вона економить ресурси і час та підвищує ефективність здійснення правосуддя.

Крім того, керівництво Вищої ради суддів і прокурорів (ВРСП) Боснії і Герцеговини презентувало реформу інфраструктури судового управління, включно з автоматизацією судової системи, та наголосило на провідній ролі ВРСП у цьому процесі. Представники ВРСП продемонстрували систему моніторингу інфраструктури інформаційних технологій, представили нормативно-правову базу для впровадження системи судового діловодства і електронного судочинства та презентували технічні аспекти впровадження системи діловодства, включно з базою даних, серверами, технологією, обсягами сховищ і модулем сканування. Вони також розповіли, яким чином ці заходи та інструменти покращують ефективність судочинства та сприяють запровадженню системи управління ефективністю роботи судів. Результатом навчальної поїздки стало поглиблене розуміння членами делегації процесів впровадження автоматизації всієї судової системи та їх ефективне стратегічне планування.

Українська делегація взяла участь в міжнародній конференції «Межі прозорого правосуддя» у Братиславі

30 листопада-2 грудня 2016 року Програма USAID «Нове правосуддя» надала підтримку українській делегації щодо участі в міжнародній конференції «Межі прозорого правосуддя», що проходила в Братиславі, Словачка Республіка. Заступник керівника Програми USAID «Нове правосуддя» Наталія Петрова виступила з доповіддю на тему «Сприяння прозорості в судовій системі: Україна». Учасники заходу зібрали новий інструментарій, методики і підходи, які можна застосувати в Україні. Організований Верховним Судом Словачької Республіки з нагоди головування Словаччини в Раді ЄС у 2016 році, цей захід об'єднав представників систем правосуддя з усієї Європи для обговорення засобів масової інформації та їхнього впливу на судову систему з урахуванням необхідності збалансувати принцип відкритого судового процесу та захист недоторканності приватного життя. Також на заході обговорювалась роль ЗМІ у забезпеченні громадського контролю над судовою системою.

Відбулася конференція «Новий погляд на суддівське самоврядування»

5-6 грудня 2016 року Програма USAID «Нове правосуддя» провела дводенну конференцію «Новий погляд на суддівське самоврядування», присвячену початку роботи програми. Захід було організовано і проведено спільно з Проектом ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні», Норвезькою місією радників з питань верховенства права в Україні (NORLAU), а також Канадсько-українським Проектом підтримки судової реформи. Зі вступною промовою на заході виступила Посол США в Україні Марі Йованович. «Українці прагнуть і заслуговують на незалежну, підзвітну, прозору та ефективну систему правосуддя, яка підтримує верховенство права, зупиняє корупцію, захищає права людини та створює стабільне середовище для інвесторів», - підкреслила Посол Йованович.

Учасники конференції обговорили актуальні питання, пов'язані із суддівським самоврядуванням, суддівською етикою та судовим адмініструванням, наголошуючи на важливості запровадження міжнародних і європейських стандартів та передової практики в цій сфері, визначили шляхи підвищення ефективності роботи інститутів суддівського самоврядування задля забезпечення суддівської незалежності, підвищення якості роботи судів та суспільної довіри до судової системи, а також визначили напрями і механізми налагодження ефективної співпраці між органами судочинства та іншими гілками влади.

Посол США в Україні Марі Йованович звертається з вітальним словом до учасників конференції «Новий погляд на суддівське самоврядування», 5 грудня 2016 року, Київ. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

У конференції взяли участь понад 150 учасників, у тому числі керівництво Вищої ради правосуддя (ВРП), Ради суддів України (РСУ), Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС), Державної судової адміністрації (ДСА) та Національної школи суддів (НШС), міжнародні експерти з США, Португалії, Італії, Грузії, Нідерландів, Канади, Боснії і Герцеговини, судді і працівники апарату суду, представники державних органів виконавчої влади, професійних асоціацій суддів і правників, науковці та ЗМІ. За підсумками конференції було підготовлено понад 20 рекомендацій, спрямованих на зміцнення суддівського самоврядування в Україні, в тому числі було досягнуто консенсусу щодо необхідності конструктивного діалогу і співпраці ВРП, РСУ та ВККС, аби уникнути неузгодженості в стратегіях та дублювання функцій, в той час як ВРП повинна відігравати провідну роль в координації цих інститутів самоврядування задля забезпечення незалежності і підзвітності як кожного окремого судді, так і судової влади в цілому.

Посол США в Україні Марі Йованович відвідала Київський районний суд м. Одеси

20 грудня 2016 року Посол США в Україні Марі Йованович відвідала Київський районний суд м. Одеси з метою ознайомлення з роботою пілотного проекту «Електронний суд», що впроваджується за підтримки Програми USAID «Нове правосуддя». Під час презентації Посол Йованович дізналася про переваги електронного документообігу між судом, сторонами судового процесу та іншими установами, в тому числі про фінансову економію і значне скорочення тривалості судового розгляду. Посол Йованович надала позитивний відгук щодо пілотного проекту і виявила зацікавленість у подальших досягненнях у цій сфері.

Посол США в Україні Марі Йованович під час візиту до Київського районного суду м. Одеси, 20 грудня 2016 року.
ФОТО: Посольство США в Україні

Триває робота над розробкою Концепції реформування юридичної освіти та Плану дій з її впровадження

22 грудня 2016 року за підтримки Програми USAID «Нове правосуддя» Міністерство освіти і науки України (МОН) провело засідання робочої групи з розроблення Концепції реформування юридичної освіти та плану дій (РГ), створеної за Наказом Міністерства освіти і науки № 787 від 5 липня 2016 року. Члени РГ спільно з Першим заступником Міністра освіти і науки Володимиром Ковтунцем та заступником Міністра освіти і науки Романом Гребієм обговорили ключові питання щодо реформування юридичної освіти, а саме: структуру правничої професії в Україні та регулювання загального доступу до професії; введення в рамках єдиної спеціалізації «Право» мінімальних стандартів щодо юридичних знань, навичок, цінностей і принципів, якими повинні володіти випускники юридичних факультетів, щоб відповідати сучасним вимогам на ринку праці; ліквідацію заочної юридичної освіти; перехід до зовнішнього єдиного державного кваліфікаційного іспиту після завершення магістерської програми в галузі права; а також обсяг законодавчої підтримки, необхідної для здійснення реформи юридичної освіти, спрямованої на задоволення вимог як приватного, так і державного ринку праці правників, які керуються принципом верховенства права. Для того, щоб доопрацювати проект Концепції реформи юридичної освіти, учасники проведуть додаткову зустріч перед поданням проекту на затвердження МОН.

Раніше за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя» та Координатора проектів ОБСЄ в Україні РГ розробила проект Концепції реформування юридичної освіти і представила його на розгляд громадськості у Києві 14 вересня 2016 року. Згодом за підтримки Проекту USAID «Нове правосуддя» та Координатора проектів ОБСЄ в Україні робоча група провела три регіональні презентації проекту Концепції в Харкові (24 жовтня 2016 року.), Чернівцях (11 листопада 2016 року.) та Дніпрі (21 листопада 2016 року.), зібравши понад 170 керівників і викладачів юридичних факультетів правничих шкіл, керівництво асоціацій правників та студентських організацій. Це

значною мірою допомогло підвищити поінформованість всіх зацікавлених сторін у сфері юридичної освіти щодо проекту Концепції, зібрати їхні відгуки і розвинути глибше стратегічне бачення комплексної реформи юридичної освіти.

Д-р. Богдан Вітвицький провів дванадцятку з серії відкритих лекцій з верховенства права в Українському католицькому університеті

16 грудня 2016 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно з Центром верховенства права Українського католицького університету провели 12-тий захід з серії відкритих лекцій на тему верховенства права. Д-р. Богдан Вітвицький, радник Генерального Прокурора України та колишній федеральний прокурор США, представив свою презентацію на тему: «Верховенство права: таке критично важливе, та все ж невловиме?». Спираючись на свій значний досвід, д-р. Вітвицький поділився своїми міркуваннями щодо комплексних питань, які стосуються забезпечення правовладдя, пов'язаних з цим фундаментальних цінностей, ролі правничої професії у забезпеченні верховенства права в цілому і через призму української історії. Наприкінці лекції всі слухачі мали можливість взяти участь у обговоренні заявлених питань. Лекція транслювалася онлайн, що дало можливість більшій кількості студентів-правників, представників академічної спільноти, суддів, адвокатів та інших професійних юристів отримати користь від заходу. Відеозапис лекції pana Вітвицького можна переглянути за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=0B_hhaq6CZk.

Анонси

Вейн Джордаш проведе лекцію на тему верховенства права в Українському католицькому університеті

USAID UNU Rule of Law Lecture Series Юридичні бесіди «Правовладдя»
Відкрита лекція Public Lecture
17.02
Лютого/February
Час? о 17:00
Місце? лекторія Український католицький університет, вул. Козельницька, 2а
Time? at 5:00 p.m.
Venue? лекторія, Міжнародне Співробітництво за Конструктивні Зміни
Тема лекції/Бесіди/Топік:
ДИХОТОМІЯ: МІЖНАРОДНЕ ПРАВОСУДДЯ ТА ЖЕРТВИ МІЖНАРОДНИХ ЗЛОЧИНІВ
INTERNATIONAL JUSTICE AND VICTIMS
DICHOTOMY
Вейн Джордаш
WAYNE JORDASH QC
Контакти/Contacts:
+38 (044) 581 18 18, f.k@ucsu.edu.ua
Міжнародний адвокат, управлінський партнер Global Rights Compliance
Managing Partner at Global Rights Compliance
Відповідальний/Responsible:
www.cenemcc.org/ukr

17 лютого 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно з Центром верховенства права Українського католицького університету проведуть черговий захід з серії відкритих лекцій Юридичні бесіди «Правовладдя» за участі pana Вейна Джордаша, експерта з міжнародного кримінального права та прав людини, партнера Global Rights Compliance. Пан Джордаш представить свою презентацію на тему «Дихотомія: міжнародне правосуддя та жертви міжнародних злочинів». Спираючись на свій широкий міжнародний досвід, пан Джордаш висвітлить комплексні питання, що стосуються забезпечення верховенства права в контексті міжнародної юстиції. Місце проведення: Конференц-зала Українського католицького університету, вул. Козельницька, 2а, Львів. Реєстрація за посиланням: www.goo.gl/WZoecX. Початок заходу о 17:00 год. Онлайн трансляція заходу: www.tvemisto.tv/on-line/.

Програма USAID «Нове правосуддя»
Вул. Івана Франка, 36 , офіс 3, Київ, 01030
+38 (044) 581-3303
office@new-justice.com

Якщо Ви не бажаєте отримувати новини від нас, надішліть, будь ласка, цього листа на електронну скриньку ikuzmina@new-justice.com з темою "Видалити".